അഗ്നിമുഖം

- പശുവിൻ ചാണകം കൊണ്ട് തറയിൽ ചതുരാകൃതിയിൽ മെഴുകണം
 ഉല്ലേഖനം
- അതിനു മുകളിൽ ഇഷ്ടിക വച്ച് യഥാസൗകര്യം ഹോമകുണ്ഡം ഒരുക്കുക.
 വേണമെങ്കിൽ മണൽ ഉപയോഗിക്കാം.
- കുണ്ഡത്തിനകത്ത് ഉമി നിരത്തുക.
- കുണ്ഡത്തിന് അലങ്കാരങ്ങൾ ചെയ്യുക.
- " ഓം. ഭൂർഭുവസ്സുവ[ം] എന്ന് പറഞ്ഞ് കുണ്ഡം പ്രോക്ഷിക്കുക
- കുണ്ഡത്തിൽ ഉമി നിരത്തുക
- ഒരു ചെറിയ കിണ്ണത്തിൽ ഒരു ഉദ്ധരണി ജലം എടുത്ത് വയ്ക്കുക

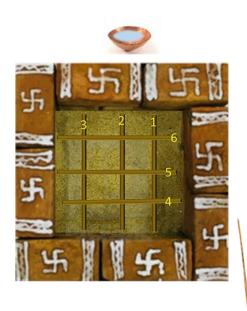

- ഒരു സമിത് ശകലം അല്ലെങ്കിൽ രണ്ട് ദർഭ –കട്ടപ്പുല്ല്, വലതു കൈ
 തള്ളവിരലും മോതിരവിരലും കൊണ്ട് പിടിച്ച് ആറു തവണ ചിത്രത്തിൽ
 കാണിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെവരയ്ക്കുക
- ആദ്യം പടിഞ്ഞാറു നിന്ന് കിഴക്കോട്ട് ഒരു രേഖ തെക്കോട്ട് ചേർന്ന് വരക്കണം അതിന് സമാന്തരമായി ഇടതുവശത്തായി വടക്കോട്ട് മാറി അതുപോലെ രണ്ടു തവണ വരക്കണം

- പിന്നെ തെക്കു നിന്ന് വടക്കോട്ട് ഒരു രേഖ പടിഞ്ഞാറു ചേർന്ന് വരക്കണം അതിന് സമാന്തരമായി മുകളിലായി കിഴക്കോട്ട് മാറി അതുപോലെ രണ്ടു തവണ വരക്കണം
- സമിത്ത്/കട്ടപ്പുല്ല് ദർഭ –കുണ്ഡത്തിനകത്ത് ഇടുക
- കട്ടപ്പുല്ല് കിഴക്കുവശത്ത് കിണ്ണത്തിൽവച്ചിരുന്ന ജലം കൊണ്ട് അവോക്ഷണം
 ചെയ്യുക (കൈയിൽ ജലം നനച്ച്, കൈത്തലം താഴേക്കാക്കി വിരലുകൾ കൊണ്ട് ജലം
 തെളിച്ചാൽ അത് അവോക്ഷണം)
- വരക്കാനുപയോഗിച്ച സമിത്ത്/കട്ടപ്പുല്ല് കുണ്ഡത്തിൽ നിന്നെടുത്ത് ഒടിച്ച് തനിക്കു പിറകിൽ തെക്കുപടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്ത് തറയിൽ കുത്തിയിട്ട് കളയണം
- ജലം തൊടണം

അഗ്നി പ്രതിഷ്ഠാപനം

- കുണ്ഡത്തിൽ ഇന്ധനം നിരത്തി പത്നികൊണ്ടുവന്ന അല്ലെങ്കിൽ ഒരു തിരിയിൽ കത്തിച്ച അഗ്നി കനൽ കട്ടകൾ ഒരു വറളിയിൽ വച്ച് മൂന്നു പ്രാവശൃം ഉഴിഞ്ഞ്, "ഓം ഭൂർഭുവസ്സു വരോം അഗ്നിം പ്രതിഷ്ഠാപ യാമി' എന്നു ചൊല്ലി കുണ്ഡത്തിൽ ഉല്ലേഖനം ചെയ്ത സ്ഥലത്ത് അഗ്നി പ്രതിഷ്ഠിക്കുക
- അഗ്നി കൊണ്ടുവന്ന പാത്രത്തിൽ അക്ഷതവും ജലവും ഇടണം

<u>പ്രാക്കോയം</u>

- ഇതുവരെ ഉപയോഗിച്ചു ബാക്കി വന്ന (അവോക്ഷണം ചെയ്ത ശേഷം ബാക്കി വരുന്ന) ജലം കിഴക്കുവശത്തോ വടക്കുവശത്തോ കളയണം
- കിഴക്കുവശത്ത് ഒരു കിണ്ണത്തിൽ വേറെ ജലമെടുത്ത് വയ്ക്കണം
 (പ്രാക്തോയം)

 അഗ്നിയിൽ ഒരു സമിത്തു വയ്ക്കണം. അഗ്നിയിൽ ഇന്ധനം വിറക് വറട്ടി എന്നിവ വച്ച് അഗ്നിയെ നന്നായി ജ്വലിപ്പിക്കണം (അഗ്നിയിൽ നേരിട്ട് ഊതരുത്. ഒരു ഓമക്കുഴൽ ഉപയോഗിക്കാം)

<u>പരിസ്തരണം</u>

 കുണ്ഡത്തിന് ചുറ്റും ഹോമകുണ്ഡത്തിൽ നിന്നും മൂന്നുനാലിഞ്ച് അകലത്തിൽ , 16 –വീതം ദർഭകൾപരിധിയിടുക. പരിധി ദർഭകൾ വടക്കും കിഴക്കും നുനിയായിരിക്കണം. തെക്കുള്ള പരിസ്തരണം കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ളതിനു മുകളിലും വടക്കുള്ളത് കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള തിനു താഴെയും ആയിരിക്കണം.

പാത്ര ഉത്തരാസനം

ഹോമകുണ്ഡത്തിനു വടക്കുവശത്ത് പരിസ്തരണത്തിനു പുറത്ത് 12 ദർദകൾ
 ഹോമ പാത്രങ്ങൾ വയ്യ്കാൻ പാത്രഉത്തരാസനമായി ഇടണം .

വരുണ പാത്ര ഉത്തരാസനം

അതിന് വീണ്ടും വടക്കുവശത്തായി കിഴക്കു നുനി യായി 12 ദർദകൾ
 പ്രണീതാ (വരുണ) പാത്രം വയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തരാസനമായി ഇടണം .

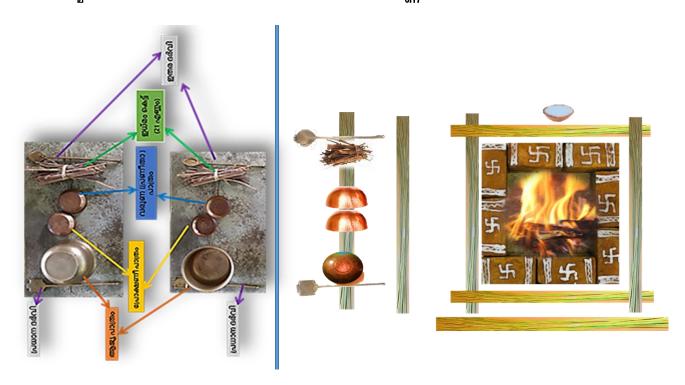
<u>പാത്രാസനം</u>

 പടിഞ്ഞാറു വശത്ത് തനിക്കു മുന്നിൽ വടക്കു നുനിയായി 12 ദർദകൾ പാത്രാസനമായി ഇടണം (ചിത്രം നോക്കി ചെയ്യണം)

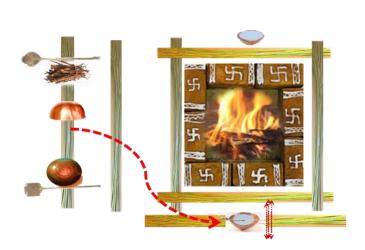

- വടക്കേയറ്റത്തുള്ള ദർഭാസനത്തിൽ [പ്രധാന ദർവി ആജ്യ പാത്രം] ,
 [പ്രോക്ഷണീ പാത്രം വരുണ (പ്രണീതാ) പാത്രം], [ഇധ്മം കെട്ട് (21 എണ്ണം)
 ഇതര ദർവി] എന്ന ക്രമത്തിൽ പടിഞ്ഞാറു നിന്ന് കിഴക്കോട്ട് ഈരണ്ടു പാത്രങ്ങൾ സ്പർശിക്കുന്ന രീതിയിൽ കമഴ്ത്തി വയ്ക്കുക (ചിത്രം നോക്കി ചെയ്യണം)
- ഇധും കെട്ടിവക്കണം –കെട്ട് താഴെ വരത്തക്കവണ്ണം വയ്ക്കണം

- നുനിയുള്ള രണ്ടു ദർഭകൾ ഒരു ചാൺ നീളത്തിൽ എടുത്ത് അഗ്രത്തിൽ ഒരു
 കെട്ടുണ്ടാക്കി എടുത്ത കൂർച്ചമാണ് ആയാമതം
- ഒരു ആയാമത–കുർച്ചമുണ്ടാക്കി തീർത്ഥം തൊട്ടുതുടച്ച് അതു കൈയിൽ
 വച്ചുകൊണ്ട് പാത്രസാധനങ്ങൾക്രമത്തിൽ കൈ കൊണ്ട് സ്പർശിക്കുക
- പ്രോക്ഷണീപാത്രം തനിക്കു മുന്നിൽ, കുണ്ഡത്തിന് പടിഞ്ഞാറ് (ചിത്രത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നിടത്ത്) എടുത്തുവച്ച് കൂർച്ചം അതിനുമുകളിൽ വടക്കു നുനിയായി വക്കുക, ജലം, അക്ഷതം ഇടുക

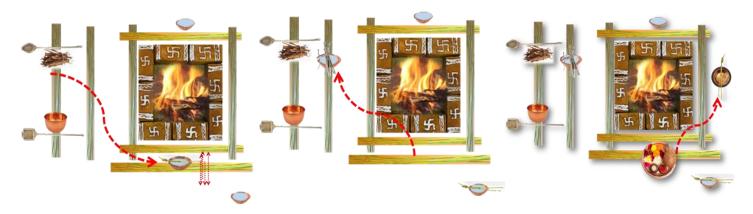

- കൂർച്ചം കൊണ്ട് പ്രോക്ഷണീപാത്ര ജലം മൂന്നു തവണ കിഴക്കുമാത്രം
 അരിക്കണം (രണ്ടു കൈകളിലെയും മോതിര– തള്ള വിരലുകൾകൊണ്ട് കൂർച്ചം പിടിക്കണം)
- പാത്ര സാധനങ്ങൾനിമർത്തിവക്കുക
- ഇധും കെട്ടഴിച്ച് വക്കുക
- ആയാമതം വലതു കൈയിൽ വച്ചുകൊണ്ട് പ്രോക്ഷണീ പാത്രജലം വലതുകൈയിലെടുത്ത് അതുകൊണ്ട് പാത്രസാധനങ്ങൾമൂന്നു തവണ പ്രോക്ഷണം ചെയ്യുക (കൈയിൽ ജലം നനച്ച്, കൈത്തലം മുകളിലേക്കാക്കി വിരലുകൾ കൊണ്ട് ജലം തെളിച്ചാൽ അത് പ്രോക്ഷണം)

- പ്രോക്ഷണി പാത്രം വലത്തോട്ടു (തെക്കോട്ടു) മാറ്റിവക്കുക
- വരുണപാത്രം എടുത്ത് മുന്നിൽ വച്ച് അക്ഷതം, ജലം ഇട്ട്, ആയാമതകൂർച്ചം
 വച്ച് മൂന്നു തവണ കൂർച്ചം കൊണ്ട് മേലും കീഴും അരിക്കണം.
- കൂർച്ചം മാറ്റി വരുണപാത്രം മൂക്കുവരെ ഉയർത്തി യഥാസ്ഥാനം തിരിച്ചുവച്ച്
 കൂർച്ചം അതിനുമുകളിൽ വക്കണം.
- വരുണ പാത്രം കുണ്ഡത്തിന് വടക്കുള്ള പന്ത്രണ്ടു ദർഭകളിട്ട വരുണ ഉത്തരാസനത്തിൽ വച്ച്
- "വരുണായ നമഃ സകലാരാധനൈ സുവർച്ചിതം" എന്ന് പറഞ്ഞ് അക്ഷതയിടുക
- വരുണ പാത്രത്തിനു മുകളിൽ കിഴക്ക് നുനിയായ എട്ട് ദർദകൾ കൊണ്ട് മൂടി
 വക്കണം

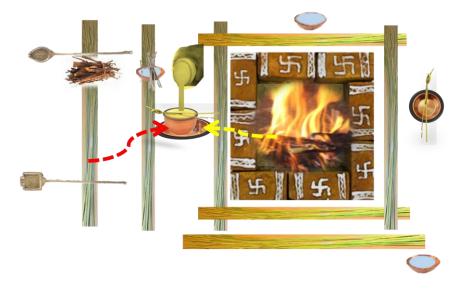
<u>ബ്രഹ്മവരണം</u>

അഗ്നിക്ക് തെക്ക് കുണ്ഡത്തിനു വലത്ത് കിഴക്ക് നുനിയായി, ഒരു കൂർച്ചം വച്ച് (തേങ്ങയിലും ആകാം) "അസ്മിൻ.. കർമ്മണി ബ്രഹ്മാണം ത്വാം വൃണേ; ബ്രഹ്മണേനമ: സകലാരാധനൈ സ്വർച്ചിതം' എന്ന് ജലവും അക്ഷതവും തെളിക്കുക.

<u>ആജൃ സംസ്ക്കാരം</u>

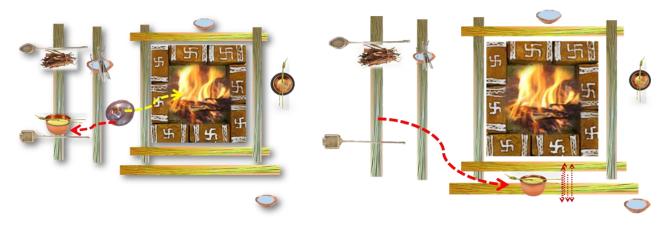
 ആജൃ പാത്രം തനിക്കു മുന്നിൽ കുണ്ഡത്തിനു പടിഞ്ഞാറു വശത്ത് ഉള്ള ദർഭാസനത്തിൽ വയ്യ്കുക പ്രണീത പാത്രത്തിൽ മൂടിവച്ചിരിക്കുന്ന ആയാമതം എടുത്ത്
 ആജൃസ്ഥാലിക്കു മുകളിൽ വടക്കു നുനി യായി വയ്ക്കുക

- കുണ്ഡത്തിനു വടക്കു ഭാഗത്തു നിന്നും മൂന്നു കനൽ വറട്ടിയിൽ എടുത്ത് ആ വറട്ടി കുണ്ഡത്തിനു വടക്കുവശത്തുള്ള പാത്ര ഉത്തരാസനത്തിൽ / വച്ച് അതിനു മുകളിൽ ആജൃസ്ഥാലി വക്കുക
- ആജൃസ്ഥാലിയിൽ വേറേ അഗ്നിയിൽ ഉരുക്കിയ നെയ്യ് ഒഴിക്കുക
- ഇടതു കൈകൊണ്ട് ആജൃസ്ഥാലിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ട് , വലതു കയ്യാൽ ഒരു
 ദർഭ നുനി കത്തിച്ച് ആജൃസ്ഥാലിയിൽ കാണിച്ച് സ്ഥാലിയെ ഒരു തവണ
 ചുറ്റി വടക്കുവശത്തു കളയുക
- രണ്ട് ദർഭാഗ്രം മുറിച്ച് പ്രോക്ഷണീജലം കൊണ്ട് തുടച്ച് ആജൃസ്ഥാലിയിൽ
 നിക്ഷേപിക്കുക

- ഇടതു കൈകൊണ്ട് ആജൃസ്ഥാലിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ട്, വലതു കയ്യാൽ ഒരു ദർഭ വീണ്ടും കത്തിച്ച് ആജൃസ്ഥാലിയെ മൂന്നുതവണ ചുറ്റി വടക്കുവശത്തു കളയുക
- ആജൃസ്ഥാലി യെ വടക്കുവശത്തേക്കുമാറ്റി സ്ഥാലിക്കടിയിലെ കനൽ
 വീണ്ടും കുണ്ഡത്തിൽ ചേർക്കുക
- ആജൃസ്ഥാലി തനിക്കുനേരേ വച്ച് കൂർച്ചം കൊണ്ട് മൂന്ന് തവണ മേലും കീഴും അരിക്കണം
- ആയാമത കൂർച്ചം കെട്ടഴിച്ച് പ്രോക്ഷണീ പാത്രത്തിലെ ജലത്തിൽ തൊട്ട്
 കിഴക്ക് നുനിയായി അഗ്നിയിൽ നിക്ഷേപിക്കുക

ദർവീ സംസ്ക്കാരം

- ഹോമം ചെയ്യാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രധാന ദർവി വലതു കയ്യിലും ഇതര ദർവി ഇടതിലും പിടിച്ച് അഗ്നിയിൽ കാണിച്ച് കമിഴ്ക്തി എടുത്ത്, ദർവികൾ രണ്ടും ഇടതു കൈയിൽ വച്ചു കൊണ്ട് വലതുകൈയിൽ മൂന്നു ദർഭകൾ എടുത്ത് ആ ദർദകൾകൊണ്ട് ആദ്യം ഇതര ദർവിയേയും പിന്നെ പ്രധാന ദർവിയേയും തുടയ്ക്കുക. പ്രോക്ഷണീ ജലം കൊണ്ട് ദർവികളെ പ്രോക്ഷിക്കുക
- വീണ്ടും അതുപോലെ കാച്ചിയെടുത്ത് ദർവികളെ പ്രോക്ഷിച്ച്,
 ആജൃസ്ഥാലിക്ക് വലതുവശം വയ്ക്കുക
- തുടയ്ക്കാനുപയോഗിച്ച ദർഭകൾ പ്രോക്ഷണം ചെയ്ത് കിഴക്കു നുനിയായി
 അഗ്നിയിൽ ചേർക്കുക

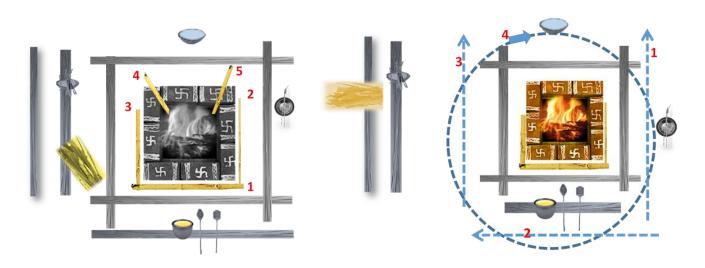

പരിധി

- ഇധൂക്കെട്ട് അഴിച്ച് അതിലെ വലിയ അഞ്ചു ചമതകൾ എടുക്കുക.
- അതിലെ ഏറ്റവും നീളം കൂടിയ കട്ടികൂടിയ ചമതയെ പടിഞ്ഞാറുവശം പരിധി വയ്ക്കുക. പരിധി ഹോമകുണ്ഡത്തിനും പരിസ്തരണത്തിനും ഇടയിലാണ് വക്കേണ്ടത്
- രണ്ട് ഇധും എടുത്ത് തനിക്കു മുന്നിൽ പടിഞ്ഞാറുള്ള ഇധും തൊട്ടശേഷം
 (മെലിഞ്ഞു നീണ്ട ചമതയെ) ആദ്യംതെക്കും പിന്നീട് (തടിച്ച നീളം കുറഞ്ഞ ചമതയെ) വടക്കും പരിധിയിടുക
- ഈ മൂന്നു പരിധികളും ഹോമകുണ്ഡത്തിനേക്കാൾ അല്പമെങ്കിലും നീളം കൂടിയതായിരിക്കുന്നതാണ് അഭികാമൃം. അങ്ങിനെ നീളമുള്ളതാണെങ്കിൽ പടിഞ്ഞാറുള്ള പരിധി തെക്കും വടക്കുമുളള പരിധികൾക്ക് മുകളിലായിരിക്കണം
- അതുപോലെ രണ്ട്ഇധ്മം എടുത്ത് മുന്നിൽ പടിഞ്ഞാറുള്ള ഇധമം തൊട്ടശേഷം
 അഗ്നികോണിലും ഈശാനകോണിലും കുത്തിനിർത്തുക

പരിധി പരിഷേചനം

<u>പരിഷേചനം</u>

- ജലം കൊണ്ട് ഇതുപോലെ പരിഷേചനം ചെയ്യണം (ജലം വലതു കൈയിലെടുത്ത് വിരലുകളുടെ അഗ്രം വഴി ഒഴിക്കണം)
- ॐ അദിതേ അനുമനൃസ്വ (കുണ്ഡത്തിനു തെക്ക് പടിഞ്ഞാറു നിന്നും — കിഴക്കോട്ട്)
- ് അനുമതേ അനുമനൃസ്വ (കുണ്ഡത്തിനു പടിഞ്ഞാറ് തെക്കു നിന്നും വടക്കോട്ട് ആജൃ പാത്രത്തേയും ചേർത്ത് ചുറ്റണം)
- ് സരസ്വതേ അനുമനൃസ്വ (കുണ്ഡത്തിനു വടക്ക് പടിഞ്ഞാറു നിന്നും കിഴക്കോട്ട്)
- ് ദേവസവിതഃ പ്രസുവ (കുണ്ഡത്തിനു ചുറ്റും ഈശാന ദിക്കിൽ തുടങ്ങി അവിടെ അവസാനിക്കും)

<u>അഗ്നിധ്യാനം</u>

അഗ്നിയെ തൊഴുതുകൊണ്ട് പറയണം

```
് ചത്വാരി ശൂംഗാ – ത്രയോ അസ്യ – പാദാം – ദേശീ ർഷേ – സ
പ്രഹസ്താസം – അസ്യ । ത്രിധാ ബദ്ധം വൃഷഭം – രോ രവീതി – മ
ഹോ ദേവം – മർത്യാന്ന് – ആവിവേശ । ഏഷ ഹി ദേവം – പ്രദിശം –
അനുസർവ്വാം – പൂർവ്വോഹി – ജാതം – സ ഉ ഗർഭേ – അന്തം । സവി
ജായമാനം – സജനിഷ്യമാണം – പ്രത്യങ് മുഖാം – തിഷ്യതി വി
ശ്വതോമുഖം । പ്രാങ് മുഖോ ദേവ – ഹേ അഗ്നേ – മമ – അഭിമുഖോ ഭവ ॥
```

<u>അഗ്നൃലംകാരം</u>

- അക്ഷതകൊണ്ട് അർച്ചന അഗ്നിക്കു ചുറ്റും 8 ദിക്കുകളിലും
 കുണ്ഡത്തിനകത്ത് അക്ഷതം കൊണ്ട് അഷ്ട് ദിക് പാലകരെ ആർചിക്കുക
- ് ഇന്ദ്രായ നമഃ അഗ്നയേ നമഃ യമായ നമഃ നിഋ്ഋതയേ നമഃ വരുണായ നമഃ വായവേ നമഃ സോമായ നമഃ ഈശാനായ നമഃ
 - തുടർന്ന് ഈ എട്ട് നാമങ്ങൾ പറഞ്ഞ് അഗ്നിയെ അക്ഷതം കൊണ്ട് അർച്ചിക്കുക
- 🅉 അഗ്നയേ നമഃ ജതവേദസേ നമഃ സഹോജസേ നമഃ അജിരാപ്രഭവേ നമഃ
- വൈശ്വാനരായ നമഃ നര്യാപസെ നമഃ– പംക്തിരാധസേ നമഃ വിസർപ്പിണേ നമഃ
- യജ്ഞപുരുഷായ നമഃ അഗ്നയേ നമഃ _
- ॐ വൈശ്വാനരായ വിദ്മഹേ ലാലീലായ ധീമഹി । തന്നോ അഗ്നിഃ പ്രചോദയാത്
- ് ആത്മനേനമഃ (സ്വന്തം ശിരസ്സിൽ അക്ഷതം ഇടുക)
- ് സവ്വേഭ്യഃ ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ നമഃ । (തനിക്കു ചുറ്റും ബ്രാഹ്മണരുടെ ശിരസിൽ അക്ഷതം ഇടുക)

- ബാക്കിയുള്ള പതിനാറ് ഇധ്മങ്ങൾ എടുത്ത് ഒരെണ്ണം ഉപസ്ഥാനത്തിനു മാറ്റി
 വച്ചിട്ട് പതിനഞ്ച് ഇധ്മങ്ങളും രണ്ടു കൈകൾ കൊണ്ടും പിടിച്ചു കൊണ്ട്
 ഇധ്മങ്ങളുടെ അഗ്രം ആജൃത്തിൽ മുക്കി "അസ്മിൻ . ഹോമ കർമ്മണി ബ്രഹ്മന്ന്
 ഇധ്മം ആധാസ്യേ " എന്നു പറഞ്ഞ് അഗ്നിയിൽ നിക്ഷേപിക്കുക
- "ഓം ആധസ്വ" എന്ന് ബ്രഹ്മൻ പ്രതിവചനം പറയുക

ഹോമം

- ⇒ ഇടതു കൈ കൊണ്ട് ആജു പാത്രത്തെ തൊട്ടുകൊണ്ട് മന്ത്രം പറഞ്ഞ് അവസാനം സ്വാഹാ, (…ഇദന്നമമ) എന്നു പറഞ്ഞ്, ദർവി കൊണ്ട് ഹോമം ചെയ്യണം
- ഇതരദർവികൊണ്ട് ആജ്യാഹൂതി
 "സ്വാഹാ" (മനസ്സിൽ പ്രജാപതിയെ ധ്യാനിച്ചു കൊണ്ട്)
 പ്രജാപതയേ ഇദം നമമ (ധാരമുറിയാതെ കുണ്ഡത്തിന്
 വടക്കുപടിഞ്ഞാറു മുതൽ തെക്കു കിഴക്കു വരെ
 അഗ്നിയിൽ നടുക്കുള്ള സമിത്തുകൾ നനയും
 വണ്ണം-ഈ ദിശയിൽ ആഹുതി നൽകണം)

- 2. പ്രധാന ദർവികൊണ്ട് " ഇന്ദ്രായ സ്വാഹാ ഇന്ദ്രായ ഇദം ന മമ" (ധാരമുറിയാതെ കുണ്ഡത്തിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറു മുതൽ വടക്കു കിഴക്കു വരെ –ഈ ദിശയിൽ ആഹുതി നൽകണം
- ഇപ്പോൾ ഇതര ദർവി കൊണ്ടും പ്രധാന ദർവി കൊണ്ടു ചെയ്ത ഹോമധാരകൾ കുണ്ഡത്തിനു നടുക്ക് അഗ്നിമധൃത്തിൽ കൂട്ടിമുട്ടുന്നു. ഇതിന് അല്പം കിഴക്കായാണ് പ്രധാന ഹോമ ആഹൂതികൾ കൊടുക്കേണ്ടത്
- 3. പ്രധാനദർവി കൊണ്ട് അഗ്നി മധൃത്തിനു വടക്കു–കിഴക്കു ഭാഗത്ത്
- ് "അഗ്നയേ സ്വാഹാ അഗ്നയ ഇദം നമമ" (അഗ്നി മധൃത്തിനു വടക്കു കിഴക്കു ഭാഗത്ത് കുണ്ഡത്തിനകത്ത്)

- 4. പ്രധാനദർവി കൊണ്ട് അഗ്നി മധൃത്തിന് തെക്കു കിഴക്കു ഭാഗത്ത്
- ് "സോമായ സ്വാഹാ –. സോമായ ഇദം നമമ" (പ്രധാന ദർവി അഗ്നി മധൃത്തിന് തെക്കു –കിഴക്കു ഭാഗത്ത് കുണ്ഡത്തിനകത്ത് ആഹൂതി)
- ⇒ [<u>ആജൃ ഭാഗം</u> വരെ യുള്ള അഗ്നി പ്രതിഷ്ഠ ഇതുവരെയെ ഉള്ളൂ -തുടർന്നുള്ള രണ്ടാഹൂതി കൾ കൂടി നൽകിയാൽ അത് <u>അഗ്നി മൂഖം</u> വരെയുള്ള അഗ്നിപ്രതിഷ്ഠയായി]
- 5. പ്രധാന ദർവി കൊണ്ട്, അഗ്നി മധൃത്തിൽ
- ॐ "അഗ്നയേ –സ്വാഹാ അഗ്നയ ഇദംനമമ"
- 6. പ്രധാന ദർവികൊണ്ട്, അഗ്നി മധൃത്തിൽ
- "അസ്മിൻ _____ഹോമ കർമ്മണി ആരംഭപ്രഭൃതി ഏതത്ക്ഷണപരൃതം
 സംഭാവിത സമസ്തദോഷപ്രായശ്ചിത്താർത്ഥം സർവ്വ പ്രായശ്ചിത്താഹുതിം
 ഹോഷ്യാമി. ഓം ഭൂർഭുവസ്സുവഃ സ്വാഹാ. പ്രജാപതയേ ഇദം ന മമ"
 ചരുഹോമം പ്രധാന ഹോമം
- ദർവികളെ താഴെ വച്ചിട്ട്
- ഹോമം ചെയ്യാനുള്ള ഹവിസ്സിനെ, അന്നത്തെ ചരു എന്നു പറയുന്നു
- ... (ദേവതയുടെ പേര് പറഞ്ഞ് ആ ദേവനായി ക്കൊണ്ട്)......². ത്വാ ജുഷ്ടം
 നിർവപാമി² എന്ന് മൂന്നുതവണ പറഞ്ഞ് പാത്രത്തോടു കൂടി അന്നത്തെ
 അഗ്നിയിൽ കാണിക്കണം

- പ്രധാന ദർവി ഇടതു കൈയിൽ വച്ചു കൊണ്ട് ഇതര ദർവി കൊണ്ട് ആജ്യം
 എടുത്ത് പ്രധാന ദർവിയിൽ വിടണം
- അന്ന പാത്രത്തിൽ നടുക്കുനിന്നു അല്പം അന്നം (ഒരു ചെറിയ നെല്ലിക്കയുടെ അളവ്) എടുത്ത് പ്രധാന ദർവിയിൽ വയ്ക്കണം
- വീണ്ടും അതുപോലെ അന്ന പാത്രത്തിൽ കിഴക്കു ഭാഗത്തു നിന്നും അല്പം അന്നം (ഒരു ചെറിയ നെല്ലിക്കയുടെ അളവ്) എടുത്ത് പ്രധാന ദർവിയിൽ വയ്ക്കണം [ശ്രീവത്സ ഗോത്രക്കാർ വീണ്ടും മൂന്നാമതൊരു തവണ അന്ന പാത്രത്തിൽ പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തു നിന്നും അല്പം അന്നം (ഒരു ചെറിയ നെല്ലിക്കയുടെ അളവ്) എടുത്ത് പ്രധാന ദർവിയിൽ വയ്ക്കണം]
- പ്രധാന ദർവിയിൽ എടുത്തു വച്ച അന്നത്തിനു മുകളിൽ ഇതര ദർവി കൊണ്ട്
 അധികം നെയ്യ് ഒരു തവണ ഒഴിക്കണം

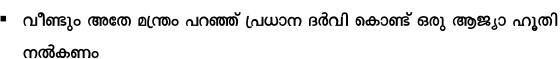

ഇതര ദർവി കൊണ്ട് അന്ന പാത്രത്തിലുള്ള ബാക്കി അന്നത്തിലും നെയ്യ് ഒരു
 തവണ ഒഴിക്കണം

- പ്രധാന ദർവിയെ വലതു കൈയിലേക്ക് മാറ്റണം
- ഇടതു കൈ കൊണ്ട് അന്ന പാത്രത്തെ
 തൊട്ടുകൊണ്ട് മന്ത്രം പറഞ്ഞ് അവസാനം
 സ്വാഹാ, ഇദന്നമമ എന്നു പറഞ്ഞ് പ്രധാന
 ദർവി കൊണ്ട് ഹോമം ചെയ്യണം

- പറയേണ്ടുന്ന മന്ത്രം എന്തു ഹോമമാണോ ചെയ്യുന്നത് അതനുസരിച്ച് വൃത്യാസപ്പെടും.
- ⇒ ഹോമ മന്ത്രത്തിന് രണ്ടു ഭാഗമുണ്ടായിരിക്കും രണ്ടു മന്ത്രങ്ങളെയും ദീർഘപ്രണവം കൊണ്ടു യോജിപ്പിച്ച് ഒരു ദീർഘ മന്ത്രമായി പറഞ്ഞാണ് ആഹൂതി നൽകുന്നത്.
- പ്രധാന ദർവി ഇടതു കൈയിൽ വച്ചു കൊണ്ട് ഇതര ദർവി കൊണ്ട് ആജൃം
 എടുത്ത് പ്രധാന ദർവിയിൽ വിടണം
- അന്ന പാത്രത്തിൽ നടുക്കുനിന്നു നേരത്തെ രണ്ടു തവണയായി എടുത്ത
 അത്രയും അന്നം ഒരേ തവണ യായി എടുത്ത് പ്രധാന ദർവിയിൽ വയ്ക്കണം
- പ്രധാന ദർവിയിൽ എടുത്തു വച്ച അന്നത്തിനു മുകളിൽ ഇതര ദർവി കൊണ്ട് രണ്ടു തവണ നെയ്യ് ഒഴിക്കണം
- പ്രധാന ദർവിയുംഅന്നവും വടക്കുവശത്തുള്ള പരിധിക്കടുത്ത് വയ്ക്കണം

- ⇒ ഇങ്ങിനെ വച്ച പ്രധാന ദർവിയിലെ അന്നത്തെ അവസാനം ജയാദിഹോമം തുടങ്ങുന്നതിന് മുൻപ് പ്രധാന ദർവിയെ വലതു കൈയിൽ വച്ചു കൊണ്ട്, ഇടതു കൈ കൊണ്ട് അന്ന പാത്രത്തെ തൊട്ടുകൊണ്ട് മന്ത്രം പറഞ്ഞ് അവസാനം അഗ്നയേ സ്വിഷ്ട കൃതേ സ്വാഹാ, അഗ്നയേ സ്വിഷ്ട കൃതേ ഇദം നമമ എന്നു പറഞ്ഞ് പ്രധാന ദർവി കൊണ്ട് ഹോമം ചെയ്യണം (പറയേണ്ടുന്ന മന്ത്രം എന്തു ഹോമമാണോ ചെയ്യുന്നത് അതനുസരിച്ച് വൃത്യാസപ്പെടും.)
- ഇതു കഴിഞ്ഞാൽ സങ്കല്പം ചെയ്ത ഹോമം ചെയ്തുതുടങ്ങാം
- അതു കഴിഞ്ഞ് ഉത്തരാങ്ഗം

ജയാദി ഹോമം

- "ഏതത് കർമ സമൂദ്ധ്യർഥം ജയാദി ഹോമം കരിഷ്യേ ।" എന്ന് പറയുക
- 1. ചിത്തഞ്ച സ്വാഹാ ചിത്തായ ഇദം ന മമ ॥
- 2. ചിത്തിശ്ച സ്ഥാഹാ ചിത്തൃാ ഇദം ന മമ **॥**
- 3. ആകൂതഞ്ച സ്വാഹാ ആകൂതായ ഇദം ന മമ ॥
- 4. ആകൂതിശ്ച സ്വാഹാ ആകൂത്യാ ഇദം ന മമ ॥
- 5. വിജ്ഞാതഞ്ച സ്വാഹാ വിജ്ഞാതായ ഇദം ന മമ ॥
- 6. വിജ്ഞാനശ്ച സ്വാഹാ വിജ്ഞാനായ ഇദം ന മമ ॥
- 7. മനശച സ്വാഹാ മനസ ഇദം ന മമ ॥
- 8. ശക്വരീശ്ച സ്വാഹാ ശക്വരീഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 9. ദർ.ശശ്ച സ്വാഹാ ദർ.ശായ ഇദം ന മമ N
- 10. പൂർണമാസശ്ച സ്വാഹാ പൂർണമാസായ ഇദം ന മമ ॥
- 11. ബൃഹച്ച സ്വാഹാ ബൃഹത ഇദം ന മമ ॥

- 12. രഥന്തരശ്ച സ്വാഹാ രഥന്തരായ ഇദം ന മമ **॥**
- 13. പ്രജാപതിർ-ജയാനിന്ദ്രായ വൃഷ്ണേ പ്രായച്ഛ-ദുഗ്രഃ പൃതനാജ്യേഷ്ഠ തസ്മൈ വിശ്വ സ്റ്റമനമന്ത സർവാ സ്റ്റ ഉഗ്ര സ്റ്റ ഹി ഹവ്യോ ബഭൂവ സ്വാഹാ । പ്രജാപതയ ഇദം ന മമ ॥
- 14. അഗ്നിർ ഭൂതാനാ മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ മാ ശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ – മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । അഗ്നയ ഇദം ന മമ ॥
- 15. ഇന്ദ്രോ ജ്യേഷ്ഠാനാ മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ – മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹുതുവ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । ഇന്ദ്രായ ഇദം ന മമ ॥
- 16. യമഃ പൃഥിവുാടധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസുാ– മാ ശിഷ്യസുാം പുരോധായാ–മസൂിൻ കർമന്നസുാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । യമായ ഇദം ന മമ ॥
- 17. വായു-രന്തരിക്ഷസൃാടധിപതി സ്സമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസൃാ-മാശിഷൃസൃാം പുരോധായാ-മസ്മിൻ കർമന്നസൃാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । വായവ ഇദം ന മമ ॥
- 18. സൂര്യോ ദിവോടധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്സൂിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ- മാ ശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ-മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । സൂര്യായ ഇദം ന മമ ॥

- 19. ചന്ദ്രമാ നക്ഷത്രാണാ-മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ-മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ-മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹുത്വാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ വ ചന്ദ്രമസ ഇദം ന മമ ॥
- 20. ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മണോടധിപതി സ്സമാവത്വസൂിൻ ബ്രഹ്മ്സൂിൻ ക്ഷ ത്രേടസ്യാ– മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ–മസൂിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ (ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ പ്രബൃഹസ്പതയ ഇദം ന മമ ॥
- 21. മിത്ര-സ്സത്യാനാ-മധിപതി സ്സമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മനസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ- മാ ശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ-മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ വ മിത്രായ ഇദം ന മമ ॥
- 22. വരുണോടപാ-മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസൂിൻ ബ്രഹ്മന്നസൂിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ- മാ ശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ-മസൂിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്) സ്വാഹാ । വരുണായ ഇദം ന മമ ॥
- 23. സമുദ്രഃ സ്രോത്യാ-നാമധിപതി സ്സമാവത്വസൂിൻ ബ്രഹ്മന്സൂിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ-മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ-മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്) സ്വാഹാ । സമുദ്രായ ഇദം ന മമ ॥
- 24. അന്ന(ഗമ്) സാമ്രാജ്യാനാ-മധിപതി– തമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷ ത്രേടസ്യാ– മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ–മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ (ഗ്ല്) സ്വാഹാ । അന്നായ ഇദം ന മമ ॥

- 25. സോമ ഓഷ്ധീനാ–മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മനസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ– മാ ശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ–മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । സോമായ ഇദം ന മമ ॥
- 26. സവിതാ പ്രസവാനാ–മധിപതി സ്സമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മ് സൂവിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ– മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ–മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്വാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । സവിത്ര ഇദം ന മമ ॥
- 27. തൃദ്രഃ പ്ശൂനാ–മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ– മാ ശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ–മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൃത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । രുദ്രായ ഇദം ന മമ ॥
- (അപ ഉപസ്റ്റൃശൃ ജലം തൊടണം)
- 28. തിഷ്ടാ രൂപാണാ മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ മാ ശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ – മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । തിഷ്ട്ര ഇദം ന മമ ॥
- 29. വിഷ്ണുഃ പർവതാനാ-മധിപതി സ്റ്റമാവത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മ്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ-മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ-മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ(ഗ്റ്) സ്വാഹാ । വിഷ്ണവ ഇദം ന മമ ॥
- 30. മരുതോ ഗണാനാ മധിപതയസ്തേ മാടവന്ത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷ ത്രേടസ്യാ - മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ - മസ്മിൻ കർമന്നസ്യാം ദേവഹൂത്യാ (ഗ്റ്) സ്വാഹാ । മരുദ്ഭ്യ ഇദം ന മമ ॥

- 31. പിത്രം പിതാമഹാം പരേടവരേ തതാ സ്തതാമഹാ ഇഹമാടവതാടസൂിൻ ബ്രഹ്മന്ന സൂിൻ ക്ഷത്രേടസ്യാ മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാ മസൂിൻ കർമന്നസ്യാം ദേ വഹൂത്യാ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । പിത്യഭ്യ ഇദം ന മമ ല മന്ത്രോക്ത ദേവതാഭ്യ ഇദം ന മമ
- (അപ ഉപസ്പൃശൃ ജലം തൊടണം)
- 32. ളതാഷാഡ് ളതധാമാടഗ്നിർ-ഗ്ന്ഥർവ-സ്തസൃൗഷ്ധയോ-ടഫ്ഢരസ് ഊർജോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ് ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ । അഗ്നയേ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 33. താഭൃഃ സ്വാഹാ । ഓഷധീഭ്യോ-ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 34. സ(ഗ്മ്)ഹിതോ വിശ്വസാമാ സൂര്യോ ഗന്ധർവസ്തസ്യ മരിചയോ ടഫ്സരസ് ആ യുവോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്കൈ സ്വാഹാ । സൂര്യായ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 35. താഭൃഃ സ്വാഹാ । മരീചിഭ്യോ ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 36. സുഷൂമ്റ സ്സൂര്യരശ്മി-ശ്ചന്ദ്രമാ ഗസ്ഥർവസ്തസ്യ നക്ഷത്രാണ്യ-ഫ്ലരസോ ബേ കുർയോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സാഹാ । ചന്ദ്രമസേ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 37. താഭൃഃ സ്വാഹാ । നക്ഷത്രേഭൃോ–ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥

- 38. ഭുജ്യുസ്സിപർണോ യജ്ഞോ ഗന്ധർവസ്തസ്യ ദക്ഷിണാ അഫ്സരസ്ഃ സ്തവാ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ । യജ്ഞായ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 39. താഭൃഃ സ്വാഹാ । ദക്ഷിണാഭൃോ ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 40. പ്രജാപതിർ-വിശ്വകർമാ മനോ ഗന്ധർവസ്തസ്യ-ർഖ്സാമാന്യ്ഫ്സരസോ വഹ്നയോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ । മനസേ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 41. താഭൃഃ സ്വാഹാ । ഋഖ്സാമേഭ്യോ-ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 42. ഇഷിരോ വിശുവൃചാ വാതോ ഗന്ധർവസ്തസൃാപോ –ടഫ്സരസോ മുദാ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ । വാതായ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 43. താഭൃഃ സ്വാഹാ । അദ്ഭ്യോടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 44. ഭുവനസു പതേ യസൃത ഉപരി ഗൂഹാ ഇഹ ച് റ സ നോ രാസാടജുാനി(ഗമ്) രായസ്പോഷ(ഗമ്) സുവീരു(ഗമ്) സം~ംവഥ്സ്രമീണാ(ഗ്റ്റ്) സ്വസ്തി(ഗ്റ്) സാഹാ ര
- 45. പരമേഷ്യുധിപതിർ–മൂതുുർ–ഗന്ധർവസ്തസ്യ വിശിമഫ്ഫരസോ ഭുവോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ । മൂതൃവേ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 46. താഭ്യഃ സ്വാഹാ । വിശ്വസ്മാ ടഫ്സരോഭ്യ ഇദം ന മമ ॥

- 47. സുക്ഷിതി-സ്റ്റുഭൂതിർ-ഭദ്രകൃഥ് സുവർവാൻ പർജന്യോ ഗസ്ഥർവസ്തസ്യ വി ദ്യുതോ ടഫ്ഢരസോ രുചോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ പർജന്യായ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ല
- 48. താഭൃഃ സ്വാഹാ । വിദൃുദ്ഭൃോ–ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 49. ദൂരേഹേതി-രമുഡയോ മൃത്യുർ ഗന്ധർവസ്തസു പ്രജാ അഫ്ഫരസോ ഭീരുവോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ 1 മൃതുവേ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 50. താഭൃഃ സ്വാഹാ । പ്രജാഭ്യോ-ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 51. ചാരും കൂപണകാശീ കാമോ ഗസ്ഥർവസ്ത സ്വാധയോട് ഫ്ലരസ് ശ്രോചയ്ന്തീർ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ । കാമായ ഗന്ധർവായ ഇദം ന മമ ॥
- 52. താഭൃഃ സ്വാഹാ । ആധിഭ്യോ–ടഫ്സരോഭൃ ഇദം ന മമ ॥
- 53. സ നോ ഭുവനസൃ പതേ യസൃത ഉപരി ഗൃഹാ ഇഹ ച । ഉരു ബ്രഹ്മണടസൈറ്റ ക്ഷത്രായ മഹി ശർമ യച്ഛ സ്വാഹാ । ഭുവനസൃപതൃ ബ്രഹ്മണ ഇദം ന മമ ॥
 - (മനസ്സിൽ പറയുക– ഈ മന്ത്രം മാനസികമായി പറഞ്ഞാണ് ആഹുതി നൽകേണ്ടത്.)
- 54. പ്രജാപതേ ന ത്വളേതാന്യന്യോ വിശ്വാ ജാതാനി പരി താ ബിഭൂവ ര യത്കാമാസ്തേ ജുഹുമസ്തന്നോ അസ്തു വയ(ഗ്ഗ്) സ്യാമ പതയോ രയീണാ(ഗ്ഗ്) സ്വാഹാ പ്രജാപതയ ഇദം ന മമ ല

- ഇനിയുള്ള മന്ത്രങ്ങൾ ഉറക്കെ പറയാം
- ് ഭൂ സ്സ്വാഹാ അഗ്നയ ഇദം ന മമ ॥
- ॐ ഭുവ സ്സ്ലാഹാ വായവ ഇദം ന മമ ॥
- ് സുവ സ്സ്വാഹാ സൂരൃായ ഇദം ന മമ ॥
- ് യദ്സ്വ കർമണോ ടതൃരിരിചം യദ്വാ-ന്ന്യൂന- മിഹാകരം റ അഗ്നിഷ്ടത് സ്വിഷ്ട കൃതത് വിദ്വാൻ സ്റ്റർവ(ഗ്റ്റ്) സിഷ്ട്ര(ഗ്മ്) സുഹുതം കരോതു സ്വാഹാ റ അഗ്നയേ സിഷ്ടകൃത ഇദം ന മമ ല

<u>ശമ്മ്യാ അപോഹൃ/ പരിധൃഞ്ജനം/ പരിധി പ്രഹരണം</u>

- ⇒ വിവാഹം , ഉപനയനം, സമാവർത്തനം, സീമന്തം, ചൗളം, ഗോദാനം, പ്രായശ്ചിത്ത കർമങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ഹോമകൂണ്ഡത്തിനു ചുറ്റും വടക്കും, പടിഞ്ഞാറും തെക്കും പരിധിയായി വച്ചിരിക്കുന്ന സമിത്തുക്കളെ എടുത്ത് വടക്കുവശത്ത് പാത്രസാധന ദർഭങ്ങൾക്ക് അപ്പുറത്തേക്ക് കളയണം .
- ⇒ വ്രതം, പുംസുവനം, അധ്യയന കർമം യജ്ഞം തുടങ്ങിയവയിൽ, പരിധി പ്രഹരം വടക്കും, പടിഞ്ഞാറും തെക്കും പരിധിയായി വച്ചിരിക്കുന്ന സമിത്തുക്കളുടെ മേൽ നെയ്യ് ഒഴിക്കുക (ആദ്യം തനിക്കു മുന്നിൽ കുണ്ഡത്തിനു പടിഞ്ഞാറുള്ള സമിത്തിനേയും പിന്നീട് തെക്കും പിന്നെ വടക്കുമുള്ള പരിധി സമിത്തുകളെയും ആജൃത്തിൽ മുക്കിയ ദർവി കൊണ്ട് തൊട്ടാൽ മതി)

<u>ലേപകാര്യം</u>

- \Rightarrow ഹവിസ്സ് ഹോമിക്കുന്ന കർമങ്ങളിൽ ലേപകാര്യം ചെയ്യണം.
- ഹോമകുണ്ഡത്തിനു പടിഞ്ഞാറുള്ള പരിസ്തരണത്തിനു വെളിയിൽ തനിക്കു മുന്നിലായി തെക്കുവശത്ത് വലിയ ദർവിയും, അതിനു അല്പം വടക്കായി ചെറിയ ദർവിയും, അതിന് വീണ്ടും വടക്കുവശത്ത് ആജൃ പാത്രവും വയ്ക്കണം
- പാത്രസാധനത്തിനായി ഹോമകുണ്ഡത്തിനു പടിഞ്ഞാറു തനിക്കു മുന്നിലിട്ട പന്ത്രണ്ട് ദർഭകളും വടക്കു വശത്തിട്ട പന്ത്രണ്ട് ദർഭകളും ചേർത്ത് കയ്യിൽ എടുത്ത് വച്ചുകൊള്ളണം
- കയ്യിലെടുത്തുവച്ച ദർഭകളുടെ അഗ്രഭാഗം കൊണ്ട് പ്രധാന ദർവിയേയും മധ്യഭാഗം കൊണ്ട് ചെറിയ ദർവിയേയും , ദർഭകളുടെ താഴ്ഭാഗം കൊണ്ട് ആജ്യപാത്രത്തേയും "അഗ്രം-മധ്യം-മൂലം " എന്നു പറഞ്ഞ്കൊണ്ട് തൊടണം. ഇങ്ങനെ മൂന്നു പ്രാവശ്യം ചെയ്യണം.
- എന്നിട്ട്, ആ ദർഭകളിൽ ഒരെണ്ണം എടുത്ത് തന്റെ മടിയിൽ വടക്കു നുനിയായി വയ്ക്കണം.
- ബാക്കിയുള്ള എല്ലാ ദർഭകളേയും ചേർത്ത് പ്രധാന ദർവിയിൽ വച്ച് കിഴക്ക് നുനിയായി അഗ്നിയിൽ കൊടുക്കണം (പശുവിന് കൈകൊണ്ട് പുല്ല് കൊടുക്കുന്നതുപോലെ)
- (അപ ഉപസ്പൃശൃ ജലം തൊടണം)
- പിന്നെ തന്റെ മടിയിൽ ഉള്ള ഒരു ദർഭയും അതുപോലെ അഗ്നിയിൽ ചേർക്കണം
- രണ്ടു കൈകളിലേയും ചൂണ്ടു വിരലുകൾ മാത്രം നീട്ടി ആദ്യം
 മുകളിലേക്കും പിന്നെ അഗ്നിയേയും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കണം
- അഗ്നിയെ നോക്കി തൊഴുത് ഭൂമിയെ (മുന്നിൽ തറയിൽ) കൈവിരൽകൾ കൊണ്ട് തുടയ്ക്കണം.

<u>പരിധി പ്രഹരം</u>

- ആദ്യം തനിക്കു മുന്നിൽ കുണ്ഡത്തിനു പടിഞ്ഞാറുള്ള സമിത്തിനേയും
 പിന്നീട് തെക്കും വടക്കുമുള്ള പരിധികളെ ഒരുമിച്ചും അഗ്നിയിൽ വയ്ക്കണം.
- ഹോമകുണ്ഡത്തിൽ അഗ്നി കോണിലും ഈശാന കോണിലും കുത്തി
 നിർത്തിയിരുന്ന സമിത്തുക്കൾ ഇപ്പോഴും അങ്ങിനെതന്നെയുണ്ടെങ്കിൽ അവ
 രണ്ടും അഗ്നിയിൽ ചേർക്കണം,

സഗ്ഗ്സ്രാവ ഹോമം

രണ്ട് ദർവികൾ കൊണ്ടും ഒരുമിച്ച് ആജ്യം എടുത്ത് മന്ത്രമില്ലാതെ
 ആജ്യഹോമം ചെയ്യണം. എന്നിട്ട് " വസുഭ്യോ, രുദ്രേഭ്യോ, ആദിത്യേഭ്യോ,
 സഗ്ഗ്സാവ ഭാഗേഭ്യോ ഇദന്നമമ എന്ന് പറയണം

ലേപകാര്യം ചെയ്യണ്ട – വടക്കും, പടിഞ്ഞാറും തെക്കും പരിധിയായി വച്ചിരിക്കുന്ന സമിത്തുക്കളെ എടുത്ത് കുണ്ഡത്തിൽ ഹോമം ചെയ്യണം. ലേപകാര്യം ചെയ്യണ്ട. – എന്നാൽ മറ്റു ഹവിസ്സ് ഹോമിക്കുന്ന കർമങ്ങളിൽ ലേപകാര്യം ചെയ്യണം

- തുടർന്ന് ഈ ആഹൂതികൾ നൽകണം.
- ് അസ്മിൻ ഹോമ കർമണി മദ്ധ്യേ സംഭാവിത മന്ത്രലോഭാദി സകല ദോഷസ്യ പ്രായശ്ചിത്താർഥം സർവപ്രായശ്ചിത്തം ഹോഷ്യാമി । ഓം ഭൂർഭുവ — സ്സുവ സ്സ്ലാഹാ – പ്രജാപതയ ഇദം ന മമ ॥
- ് ജ്ഞാതാജ്ഞാത ദോഷ നിർഹരണാർഥം അനാജ്ഞാത ത്രയ ഹോമം കരിഷ്യേ । അനാജ്ഞാതം ~ംയദാജ്ഞാതം । യജ്ഞസൃ ക്രിയതേ മിഥു । അഗ്നേ തദസൃ കല്പയ । ത്വ(ഗമ്) ഹി വേത്ഥേ യഥാത്വഥ(ഗ്റ്റ്) സ്വാഹാ । അഗ്നയ ഇദം ന മമ ॥
- ് പുരുഷ സമ്മിതോ യജ്ഞഃ । യജ്ഞഃ പുരുഷസമ്മിതഃ । അഗ്നേ തദസൃ കല്പയ । — — തവ(ഗമ്) ഹി വേത്ഥേ യഥാതഥ(ഗ്ഗ്) സ്വാഹാ । അഗ്നയ ഇദം ന മമ ॥

- ് യത്പാകത്രാ മനസാ ദീനദക്ഷാ ന । യജ്ഞസൂ മമ്പതേ മർതാസഃ । അ ഗ്നിഷ്ട്രലോതാ ക്രതു വിദ്ധിജാനന്ന് । യജിഷ്ടോ ദേവാ(ഗമ്) ഋതുശോ യജാതി സ്വാഹാ । അഗ്നയ ഇദം ന മമ ॥
- ॐ ഭൂ സ്സ്വാഹാ അഗ്നയ ഇദം ന മമ ॥
- ॐ ഭുവ സ്സ്വാഹാ വായവ ഇദം ന മമ ॥
- ॐ സുവ സ്സ്ലാഹാ സൂര്യായ ഇദം ന മമ ॥
- ॐ ഓം ഭൂർഭുവസ്സുവ സ്സ്വാഹാ പ്രജാപതയ ഇദം ന മമ ॥
- ് അസ്മിൻ ഹോമ കർമണി മദ്ധ്യേ സംഭാവിത മന്ത്ര തന്ത്ര സ്വര വർണ വിധി വിപര്യാസ ന്യൂനാതിരിക്താനി ദോഷസ്യ പ്രായശ്ചിത്താർഥം സർവപ്രായശ്ചിത്തം ഹോഷ്യാമി । ഓം ഭൂർഭുവസ്സുവ സ്സ്വാഹാ – പ്രജാപതയ ഇദം ന മമ ॥
- 🌣 ശ്രീ വിഷ്ണവേ സ്വാഹാ ശ്രീ വിഷ്ണവേ പരമാത്മന ഇദം ന മമ ॥
- ॐ നമോ രുദ്രായ പശുപതയേ സ്വാഹാ രുദ്രായ പശുപതയ ഇദം ന മമ ॥
- (അപ ഉപസ്പൃശൃ ജലം തൊടണം)

<u>പൂർണാഹൂതി</u>

- എല്ലാവരൂം എഴുന്നേറ്റ് നിന്ന് ആജൃസ്ഥാലി ഇടതുകയ്യിലും ദർവികൾ രണ്ടും വലതുകയ്യിലും എടുത്ത് ആജൃപാത്രത്തിലുള്ള ആജൃം മുഴുവനും രണ്ട് ദർഭാഗ്രങ്ങളും ചേർത്ത് ഒരു ആഹുതിയായി ഈ മന്ത്രങ്ങൾ പറഞ്ഞ് ഹോമം ചെയ്യണം
- ॐ പൂർണാഹുതിമുത്തമാഞ്ജുഹോതി । സർവം ~ംവൈ പൂർണാഹുതിഃ । സർവമ

- വാപ്പോതി । അഥോ ഇയം~ംവൈ പൂർണാഹുതിഃ । അസ്യാമേവ പ്രതിതിഷ്ഠതി ।
- ॐ ഓം പൂർണമദഃ പൂർണമിദം പൂർണാത് പൂർണമുദച്യതേ പൂർണസ്യപൂർണ — — — — — — — — — — — — — മാദായ പൂർണമേവാവശിഷ്യതേ ।
- ॐ ഓം സപ്തതേ അഗ്നേ സമിധസ്സപ്ത ജിഹ്വാസ്സപ്ത ഋഷയസ്സപ്ത ധാമപ്രിയാണി രസ്ത പ്തഹോത്രാസ്സപ്തധാത്വായജന്തി സപ്തയോനീരാപൃണസ്വാ ഘൃതേന സ്വാഹാ ര അഗ്നയേ സപ്തവത ഇദന്നമമ ര
- ആജൃപാത്രവും ദർവികളും വടക്കു വശത്തേക്ക് മാറ്റി വയ്ക്കണം
- ജലം തൊടണം
- "ശ്രീ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ" എന്ന് പറയണം
- ദിർഘമായി ഒരു തവണ പ്രാണായാമം ചെയ്യണം

ഉത്തര പരിഷേചനം

- ജലം കൊണ്ട് ആദൃം ചെയ്തതുപോലെ പരിഷേചനം ചെയ്യണം (ജലം വലതു കൈയിലെടുത്ത് വിരലുകളുടെ അഗ്രം വഴി ഒഴിക്കണം)
- 🕉 അദിതേന്വമഗ്ഗ്സ്ഥാഃ(കുണ്ഡത്തിനു തെക്ക് പടിഞ്ഞാറു നിന്നും കിഴക്കോട്ട്)
- ് അനുമതേ അനിമഗ്ഗ്സ്ഥാഃ (കുണ്ഡത്തിനു പടിഞ്ഞാറ് തെക്കു നിന്നും വടക്കോട്ട് ആജൃ പാത്രത്തേയും ചേർത്ത് ചുറ്റണം)
- ് സരസ്വതേ അന്വമഗ്ഗ്സ്ഥാഃ(കുണ്ഡത്തിനു വടക്ക് പടിഞ്ഞാറു നിന്നും കിഴക്കോട്ട്)
- ॐ ദേവസവിതഃ –പ്രാസാവീഃ (കുണ്ഡത്തിനു ചുറ്റും ഈശാന ദിക്കിൽ തുടങ്ങി അവിടെ അവസാനിക്കും)

പ്രണീതാ മോക്ഷണം , പ്രോക്ഷണം

- വടക്കുവശത്ത് ദർഭകൾ കൊണ്ട് മൂടിവച്ചിരുന്ന വരുണപാത്രം ദർഭകൾ മാറ്റി
 എടുത്ത് തനിക്കു മുന്നിൽ കുണ്ഡത്തിന് പടിഞ്ഞാറ് വശത്ത് വയ്ക്കണം
- "വരുണായ നമഃ സകലാരാധനൈ സുവർച്ചിതം" എന്ന് പറഞ്ഞ് അക്ഷതയിടുക
- ഒരു ഉദ്ധരണി ജലം വരുണപാത്രത്തിൽ ഒഴിക്കണം
- വരുണപാത്രത്തിലെ ജലം വലതു കൈവിരലുകൾ കൊണ്ടെടുത്ത്
 വരുണപാത്രത്തിന് കിഴക്കും , തെക്കും, പടിഞ്ഞാറും, വടക്കും അല്പാല്പം തെളിക്കണം. വരുണപാത്രം കിഴക്കോട്ട് ചരിച്ച് ജലം കിഴക്കുവശത്ത് ഒഴിക്കണം
- തറയിൽ നിന്നും ആ ജലം തൊട്ട് തന്നേയും, പത്നിയേയും മറ്റെല്ലാവരേയും പ്രോക്ഷിക്കണം

ബലിദാനം

അഗ്നികുണ്ഡത്തിനു പുറത്ത് ഈശാന (വടക്ക്-കിഴക്ക്) ദിക്കിൽ കുറച്ച് കറുകപ്പുല്ല് കിഴക്കു നുനിയായി പരത്തണം . അതിനു മുകളിൽ അക്ഷതം ഇടണം ജലം തെളിക്കണം . അതിനുമുകളിൽ ഈ മന്ത്രം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അല്പം ഹവിസ്സ് എടുത്ത് വയ്ക്കണം.

മാനോ മഹാന്തമുത മാ നോ അർഭകം മാ ന ഉക്ഷന്തമുത മാ ന ഉക്ഷിതം വാ നോ വധീഃ പിതരം മോത മാതരം പ്രിയാ മാ നസ്തനുവോ രുദ്ര രീരിഷഃ മാ നസ്തോകേ തനയേ മാ ന ആയുഷി മാ നോ ഗോഷു മാ നോ അശോഷു രീരിഷഃ വീരാന്മാനോ രുദ്ര ഭാമിതോ വധീർ–ഹവിഷ്മന്തോ നമസാ വിധേമ തേ വ ബലിം ദദാമി വ

■ ഹവിസ്സിനു മുകളിൽ വീണ്ടും അക്ഷതം ഇടണം ജലം തെളിക്കണം

<u>ബ്രഹ്മ ദക്ഷിണ</u>

 അഗ്നിക്ക് തെക്ക് കുണ്ഡത്തിനു തെക്ക് ഒരു കൂർച്ചത്തിൽ വരിച്ച് വച്ചിരുന്ന ബ്രഹ്മന് "ബ്രഹ്മൻ, വരം തേ ദദാമി ; ബ്രഹ്മണേനമം സകലാരാധനൈ സ്വർച്ചിതം' എന്ന് പറഞ്ഞ് ജലവും അക്ഷതവും തെളിച്ച് കൂർച്ചം കെട്ടഴിച്ചിടുക.

അഗ്നി ഉപസ്ഥാനം

- സ്വാഹാ । എന്ന് പറഞ്ഞ് ഒരു സമിത്ത്(ദർഭ) അഗ്നിയിൽ വയ്ക്കുക
- എഴുന്നേറ്റ് നിന്ന് ഈ മന്ത്രങ്ങൾ പറഞ്ഞ് പ്രാർഥിക്കണം: അഗ്നേഃ – ഉപസ്ഥാനം കരിഷ്യേ । അഗ്നേനയ് സുപഥാ രായേ അസ്മാൻ. വിശ്വാനി ദേവ വയുനാനി വിദ്വാൻ । യുയോദ്ധ്യസ്മജ്ജുഹുരാണമേനോ ഭൂയിഷ്ഠാം തേ നമ്ഉക്തിം ~ംവിധേമ ॥

[അഗ്നേനയ് – സുപഥാ് – രായേ – അസ്മാന് – വിശ്വാനിദേവ – വയുനാനി – പ്രിദ്വാന് I യുയോധി – അസ്മത് – ജുഹുരാണം –ഏന് ഭൂയിഷ്ഠാന്തേ – നമ്ളക്തിം –വിധേ മ I അഗ്നയേ നമ്മു

- "അഗ്നിമാത്മന്നുദ്വാസയാമി" എന്നു പറഞ്ഞ് ഹൃദയഭാഗത്ത് കൈകൂപ്പുക.
- കൈ കൂപ്പി പ്രാർഥിക്കുക
 നമസ്തേ ഗാർഹപത്യായ നമസ്തേ ദക്ഷിണാഗ്നയേ । നമഃ ആഹവനീയായ മഹാവേദ്യൈ നമോനമഃ । കാണ്ഡദ്വയ ഉപപാദ്യായ കർമ ബ്രഹ്മ സ്വരൂപിണേ । സ്വർഗാപവർഗരൂപായ യജ്ഞേശായ നമോനമഃ ।
 യജ്ഞേശാച്യുത ഗോവിന്ദ മാധവാനന്ദ കേശവ കൃഷ്ണ വിഷ്ണോ ഹൃഷീകേശ വാസുദേവ നമോസ്തുതേ

- –മന്ത്രഹീനം ക്രിയാഹീനം ഭക്തിഹീനം ഹുതാശന । യദ്ധുതന്തു മയാദേവ – പരിപൂർണം തദസ്തുതേ । പ്രായശ്ചിത്താനി അശേഷാണി – തപഃകർമ – ആത്മകാനിവൈ । യാനിതേഷാം അശേഷാണാം ശ്രീ കൃഷ്ണ – അനുസ്മരണം – പരം । ശ്രീ കൃഷ്ണ – കൃഷ്ണ – കൃഷ്ണ
- - അഗ്നികുണ്ഡത്തിനു ചുറ്റുമുള്ള പരിസ്തരണ ദർഭകളെടുത്ത് വടക്കു വശത്ത് കളയുക ।
 - ഈ മന്ത്രം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അഗ്നിയിൽ നിന്നും കുറച്ച് ചാരം ഇടതു കയ്യിലെടുത്ത് ജലം കൂട്ടി കുഴച്ച് നെറ്റിയിൽ തൊടണം.

ബൃഹഥ്സാമ –ക്ഷത്രഭൃത് – വൃദ്ധവൃഷ്ണിയം – ത്രിഷ്ട്വഭൗജ്ഃ –ശുഭിതം – ഉഗ്രവീരം – ഇന്ദ്രസ്തോമേന (ഇന്ദ്ര– സ്തോമേന) പഞ്ച ദശേന – മധൃമിദം –വാതേന –സഗരേണ –രക്ഷ । ഇതി ഭസ്മഫാലേധൃത്വാ ।

 വലതു കയ്യിൽ ഒരു ഉദ്ധരണി ജലമെടുത്ത് ഈ മന്ത്രം പറഞ്ഞ് മുന്നിൽ തറയിലൊഴിക്കണം

കായേനവാചാ – മനസാ – ഇന്ദ്രിയൈർവാ – ബുധ്യാത്മനാവാ – പ്രകൃത്ദേ – സ്വഭാവാത് । കരോമിയദൃത് – സകലം – പരസ്കൈഃ ശ്രീമന്നാരായണായേതി സമർപയാമി । അനേന പ്രാതരൗപാസനേന (സായമൗപാസനേന) – ഭഗവാൻ – സർവാത്മകഃ സായീശ്വരഃ പ്രീയതാം । ഓം തഥ്സത്– ബ്രഹ്മാർപണമസ്തു ।

- കയ്യിൽ പവിത്രം ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഊരി കെട്ടഴിച്ച് കളയണം
- ആചമനം ചെയ്യണം.
